

1 Jaké druhy opatření existují?

§ 145 občanského soudního řádu (*Civilinio proceso kodeksas*) stanoví různé typy předběžných opatření. Předběžná opatření mohou být následující:

- obstavení nemovitého majetku žalovaného (odpůrce);
- zápis zákazu převodu vlastnictví do veřejného rejstříku;
- obstavení movitého majetku, peněz nebo vlastnických práv ve vlastnictví žalovaného a v držení žalovaného nebo třetích osob;
- zadržení majetku ve vlastnictví žalovaného;
- jmenování správce majetku žalovaného;
- zákaz bránící žalovanému účastnit se některých transakcí nebo provádět některé úkony;
- zákaz bránící jiným osobám převádět majetek na žalovaného nebo plnit jiné závazky;
- ve výjimečných případech zákaz bránící žalovanému opustit místo trvalého pobytu anebo zákaz bránící odvézt dítě z místa jeho trvalého pobytu bez souhlasu soudu;
- pozastavení zpeněžování aktiv v případě, že byl podán návrh na zrušení obstavení daného majetku;
- odklad výkonu soudního rozhodnutí;
- rozhodnutí o dočasném výživném nebo uložení dočasných omezení;
- příkaz přijmout takové kroky, které zabrání vzniku nebo zvýšení škody;
- jiná opatření stanovená zákonem nebo nařízená soudem, bez nichž by mohlo být plnění soudního rozhodnutí ztíženo nebo znemožněno.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

Na žádost účastníků řízení, případně jiných dotčených osob může soud uložit předběžná opatření, pokud dané osoby přesvědčivě zdůvodní svůj návrh na jejich nařízení a pokud by nepřijetí těchto opatření mohlo ztížit nebo zcela znemožnit plnění soudního rozhodnutí.

Soud může uplatnit předběžná opatření z moci úřední pouze tehdy, je-li to nevyhnutelné z hlediska ochrany veřejného zájmu, a pokud by v případě nepřijetí takových opatření došlo k porušení práv a oprávněného zájmu určité osoby, společnosti či státu.

Předběžná opatření lze uplatnit jak v případě, že není podána žaloba, tak v jakékoli fázi občanského řízení.

2.1 Postup

Návrhy na předběžná opatření zkoumá soud prvního stupně, nebo v případech uvedených v [zákoně o obchodní arbitráži](#) (*Komercinio arbitražo įstatymas*) Krajský soud ve Vilniusu (*Vilniaus apygardos teismas*). Pokud je v podané žalobě uvedena žádost o předběžné opatření, rozhodne se o otázce předběžných opatření až poté, co bude vyřešena otázka přípustnosti žaloby, v němž je uvedeno. Soud písemně rozhodne o návrhu na předběžná opatření v co nejkratší době, nesmí to však být později než tři pracovní dny po obdržení návrhu. Pokud to soud považuje za nezbytné, je žalovaný (odpůrce) informován o přezkoumání návrhu na předběžná opatření.

Účastníci řízení mají právo podat návrh na předběžné opatření u odvolacího nebo kasačního soudu, u kterého probíhá řízení ve věci samé.

Soud může nařídit předběžné opatření na základě odůvodněného písemného návrhu, který podá dotčená osoba před datem podání žaloby u soudu. V tomto návrhu musí navrhovatel uvést důvody, proč nebyla podána žaloba zároveň s uvedeným návrhem, předložit důkazy o nebezpečí, které ohrožuje zájmy navrhovatele, a složit jistotu ve výši poloviny soudního poplatku účtovaného za návrh na předběžné opatření, tj. 100 LTL. V případě návrhu na předběžné opatření ve věci projednávané u vnitrostátního či zahraničního rozhodčího soudu nebo u zahraničního soudu se skládá jistota ve výši 1 000 LTL. Soud může snížit výši jistoty s přihlednutím k obtížné finanční situaci navrhovatele, pokud navrhovatel podá odůvodněnou žádost v tomto smyslu včetně příslušných důkazů. Při nařizování předběžných opatření stanoví soud lhůtu pro podání žaloby. Tato lhůta nesmí překročit 14 dní. Pokud má být žaloba podána u zahraničního soudu nebo u rozhodčího soudu, nesmí tato lhůta překročit 30 dní. V případě, že není žaloba podána ve stanovené lhůtě, jsou předběžná opatření zrušena. V případě, že nebyla podána v důsledku chyby na straně dotčené osoby, jistota se nevrací.

Návrh na předběžné opatření musí být podán u soudu, který je příslušný k řízení v dané věci v souladu s pravidly soudní příslušnosti. Návrh na nařízení předběžných opatření ve vztahu k případu projednávanému u zahraničního soudu nebo u zahraničního či vnitrostátního rozhodčího soudu musí být podán u krajského soudu ve Vilniusu.

Soud může na základě odůvodněné žádosti účastníků nebo jiných dotčených osob nahradit jedno předběžné opatření jiným. Soud musí informovat účastníky nebo jiné dotčené osoby o jakékoli takové žádosti, přičemž tyto osoby jsou oprávněny proti tomu vznést námitku.

Soud může rozhodnout, že neuloží předběžná opatření, pokud žalovaný uhradí požadovanou částku na účet soudu nebo pokud bude za žalovaného vydána záruka. Žalovaný může navíc zastavit svůj majetek ve prospěch navrhovatele.

2.2 Hlavní podmínky

(viz oddíl 2)

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžná opatření mohou být uplatněna na nemovitý i movitý majetek, finanční prostředky i vlastnická práva.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Předběžná opatření jsou opatření, bez nichž by mohlo být splnění soudního rozhodnutí ztíženo nebo znemožněno. V případech týkajících se dočasných omezení vlastnických práv k předmětu ve společném vlastnictví lze nařídit zabavení pouze toho podílu na tomto majetku, který náleží osobě, na niž se tato předběžná opatření vztahují. Pokud nebyl určen podíl této osoby na společném vlastnictví, lze zabavit celý majetek, dokud nebude tento podíl identifikován. Při obstavení finančních prostředků na účtech u bank a jiných úvěrových institucí je využití těchto prostředků povoleno pouze pro operace uvedené v soudním příkazu.

V případech, kdy je zajištěno zboží ve volném oběhu, suroviny, polotovary nebo hotové výrobky, může držitel tohoto majetku změnit složení a formu takového majetku pouze v případě, že jeho celková hodnota se nesníží, nestanoví-li soudní rozhodnutí jinak.

Osoba, jejíž majetek byl obstaven, odpovídá za veškerá porušení uložených omezení od okamžiku, kdy byla vyrozuměna o obstavení majetku, a pokud toto vyrozumění není možné nebo v případě, že je příkaz k provedení předběžných opatření přijat v nepřítomnosti této osoby, od okamžiku, kdy je tento příkaz zaevidován v rejstříku obstaveného majetku.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

V případě, že soud žalobu zamítne, budou veškerá předchozí předběžná opatření zachována až do doby, kdy toto soudní rozhodnutí nabude právní moci. O zrušení předběžných opatření musí rozhodnout soud.

Pokud je žalobě vyhověno, zůstávají všechna předchozí předběžná opatření v platnosti, dokud není vykonáno soudní rozhodnutí. Soudní vykonavatel vykonávající soudní rozhodnutí informuje subjekt, který vede příslušný veřejný rejstřík, o ukončení předběžných opatření v dané věci.

V případě obstavení movitého majetku, který se neeviduje v katastru nemovitostí, případně pokud v den vydání příkazu není soudu známa hodnota a povaha majetku žalovaného, musí osoba, která podala návrh na předběžné opatření, předložit soudnímu vykonavateli žádost o lokalizaci a popis majetku žalovaného. Pokud soudní vykonavatel takovou žádost neobdrží a nebudou objasněny podrobnosti o obstavovaném majetku, zůstávají předběžná opatření v platnosti 14 dnů ode dne vydání příkazu, který je nařizuje. Na návrh účastníků nebo jiných dotčených osob lze předběžná opatření zrušit nařízením soudu, který je příslušný k řízení ve věci samé.

Soud zruší předběžná opatření z vlastního podnětu, pokud osoba žádající o předběžná opatření nepodá žalobu ve lhůtě stanovené soudem. Proti takovému usnesení o zrušení se nelze samostatně odvolat. Soud může rovněž zrušit předběžná opatření z vlastního podnětu, je-li to nezbytné pro ochranu veřejného zájmu a pokud by v důsledku jejich neodvolání došlo k porušení práv a oprávněných zájmů určité osoby, společnosti či státu.

Pokud předběžná opatření uložená soudem omezují nebo porušují práva osob, které nejsou účastníky v dané věci, mají tyto osoby nárok požádat soud příslušný k řízení ve věci o zrušení předběžných opatření, která jim byla uložena.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti každému rozhodnutí o předběžném opatření, které přijme soud prvního stupně, se mohou účastníci odvolat prostřednictvím samostatného odvolání k vyššímu soudu, s výjimkou několika případů stanovených v občanském soudním řádu. Osoby, které nejsou účastníky řízení v dané věci, mohou podat samostatné odvolání pouze ve vztahu k těm rozhodnutím soudu prvního stupně, kterými se zamítaly jejich návrhy na zrušení předběžného opatření jim uloženého. Podání samostatného odvolání nemá za následek přerušování řízení.

Proti soudním rozhodnutím ve věci předběžných opatření nelze podat kasační stížnost.

Poslední aktualizace: 05/01/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.